



Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 280. — Štev. 280.

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 1, 1936—TOREK, 1. DECEMBRA 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV

LETALA S TUJIH LADIJ POMAGAJO FAŠISTOM

GLAVNA SILA FAŠISTIČNE ARMADE, KI JE SKUŠALA ZAVZETI MADRID, JE STRTA

Aeroplani so vrgli 200 bomb na Alicante. — Vnela so se velika skladišča bencina. — Republikanci so na več krajih pričeli z ofenzivo. — General Franco nujno potrebuje pomoč. — Njegova armada se je zelo skrčila.

VALENCIJA, Španska, 30. nov. — Aeroplani, ki so odleteli s tujih ladij, so vrgli 200 bomb na republikansko pristanišče Alicante. Dve osebi sta bili ubiti, 24 pa jih je bilo ranjenih.

Vnela so se velika skladišča bencina in gasilci iz sosednih krajev so bili poklicani na pomoč. Tudi na poslopih je bilo povzročena velika škoda.

Nekaj bomb je bilo namerjenih na ruski parnik, ki je za španske republikance pripeljal živež, pa ni bil zadet.

BIARITZ, Francija, 30. nov. — Radio postaja v San Sebastianu je naznanila, da je general Francisco Franco posvaril Francijo in Rusijo, da bodo fašistične ladje potopile vsako tujo ladjo, ki bi bila zasačena v španskih vodah z municijo za republikance.

MADRID, Španska, 30. novembra. — Španska vlada zatrjuje, da je bila hrbtenica fašističnega prodiranja proti Madridu zlomljena. Vladne čete so pričele prodirati proti uporniškemu glavnemu stanu v Burgosu.

Vlada poroča, da so njene čete pričele napadati na fronti pri Burgosu, pri Oviedu, v Guadarrama pogorju, severno od Madrida, na jugu glavnega mesta in v bližini Talavera de la Reina.

Poročilo iz Gijona pravi, da so asturski rudarji zbrali svoje sile in so pripravljeni, da zopet udarijo na Oviedo. V Langreo, blizu Ovieda, je fašistični polk, ki je sestojal iz 469 moških in žensk, prešel na republikansko stran.

Poročilo iz Santandra ob Biskajskem zalivu pravi, da so vladne čete, ki prodirajo proti Burgosu, zavzele Soncillo. Fašisti so imeli 200 mrtvih.

VALENCIA, Španska, 30. nov. — Blizu Trubije, 7 milj. zapadno od Ovieda, se je pričela velika bitka za posest dveh mostov in neke višine, katero so fašisti močno utrdili. Republikanci so poslali v boj aeroplane, artilerijo, strojnice in infanterijo.

Da bi pripravila pot za prodiranje infanterije, je artilerija oddala 300 streliv. Med infanterijo se nahaja polk "tretje internacionale" in "mehiški polk". En most je bil razstreljen in tako so bili fašisti odrezani od Ovieda.

PARIZ, Francija, 30. nov. — Španska državljanska vojna je prišla na mrtvo točko, ko je bil general Francisco Franco vstavljen pred vrati Madrida.

Poročila tujih časnikarskih poročevalcev nudijo jasno sliko o obupnem položaju generala Franca. Njegov položaj je tak, da ga more rešiti pogube le takojšnja tuja pomoč z vojnimi materijali. Ta pomoč pa more priti samo od Nemčije in Italije. Tuji diplomati se boje, da bo general Franco kaj ukrenil, da bo prisilil Nemčijo in Italijo, da mu pošljeta pomoč. S tem pa bi se pričela nova svetovna vojna.

Vojaški izvedenci pravijo, da je general Franco napravil veliko napako, ko je pričel oblegati Madrid z nad milijon prebivalcev, ne da bi imel na razpolago dovolj vojaštva. Ko je Franco pred tremi tedni pričel oblegati Madrid, je štela njegova ar-

Roosevelt navdušeno sprejet v Buenos Aires

ŠTRAJK DELAVCEV V PRISTANIŠČIH

Stavkarji hočejo preprečiti odhod "American Trader". — Stavka na zapadu ustavi trgovino s Hongkongom.

Ob začetku drugega meseca mornariške stavke v New Yorku je zopet veliko vprašanje, ako bodo stavkarji zmagali, ali bodo podlegli. Voditelji stavke trdijo, da parnik "American Trader" danes ne bo mogel zapustiti pristanišča, ker parobrodna družba ne bo mogla dobiti dovolj mornarjev. Parobrodna družba American Merchant Line pa trdi, da bo parnik odplul točno ob določeni uri.

Ob istem času pa so naznanili uradniki "Masters, Mates in Pilots Association", kakor tudi "Marine Engineers Beneficial Association" in "American Radio Telegraphers Association", da so svojim članom naročili, da ne gredo na parnik.

Poročila iz Hongkonga naznanjajo, da je vsled ameriške mornariške stavke trgovina z angleškimi otoki blizu kitajskega obrežja popolnoma zastala. Zadnji ameriški tovorni parnik "Unicoi" je včeraj odplul iz Hongkonga v New York in v Hongkongu ne pričakuje nobenega ameriškega parnika, dokler mornariška stavka ne bo poravnana. Trgovina z ameriškim blagom je v Hongkongu popolnoma prenehala, vsled česar so veletrgovci na pacifiški obali, ki trgujejo z živili, hudo prizadeti.

V San Francisco so zvezni uradniki zopet pričeli posredovati med parobrodskimi družbami in stavkujočimi mornarji. Drugi uradniki pa skušajo poslati v Alasko dva parnika z živili, kajti vsled stavke že en mesec ni vozil noben parnik živeža v Alasko.

Delavski podtajnik McGrady se je zopet posvetoval s parobrodskimi družbami in stavkarji, kako bi bilo mogoče poravnati stavko. Najnovejši njegov predlog je, da bi bil postavljen "pristaniški odbor", v katerem bi bil po eden zastopnik parobrodskih družb, mornarjev in delavskega urada in bi razpravljali o spornih vprašanjih.

Advertise in
"Glas Narodz"

mada 40.000 vojakov, pa samo polovica njih je bila prvovrstna.

V bojih za Madrid je imela Francova armada velikanske izgube, katerih ne more več nadomestiti. General Franco se je zanašal na svoje aeroplane in je bil pri tem prepričan, da bodo vladni vojniki, ki so več tednov bežali, tudi sedaj še dalje bežali.

DOSMRTNA JEČA ZA PET ČLANOV "ČRNE LEGIJE"

Porota je spoznala krivino umora pet članov "Črne legije". — V petek bodo obsojeni.

DETROIT, Mich., 30. nov. — Pet članov "Črne legije", katere je porota spoznala krivino umora 42 let starega črnca Silas Colemana po prvem redu, bo obsojenih v petek na dosmrtno ječo.

Obsojenci so Harvey Davis, ki je bil "oberst" v Črni legiji, Ervin D. Lee, Charles Rouse, James Roy Lorraine in John Bannerman. Davis, Bannerman in Lee so že bili obsojeni na dosmrtno ječo zaradi umora Charlesa A. Pooleja.

Dayto Dean, ki je bil v zvezi z Poolejevimi umorom že obsojen na dosmrtno ječo, je tudi pri sedanjih obravnavi nastopil kot državna priča in je izpovedal, da je bil Coleman odpeljan v močvirje, ker je Davis rekel, da se hoče enkrat prepričati, kak občutek more kdo imeti, kadar umori črnca.

Jutri pa se prične tretja obravnava proti 20 članom "Črne legije".

TUDI TAKI LJUDJE SO NA SVETU

GREENFIELD, Mass., 28. nov. — Tukaj so pobrali na cesti Thomasa H. Malona in ga odvedli v bolnišnico. Bila sta sama kost in koža. Zdravniki so ugotovili, da je postal žrtev slabe oziroma nezadostne prehrane. Po dveh dneh je umrl. V njegovem stanovanju so našli \$8461. Bil je tudi lastnik več hiš.

SNEG V GORNJEM NEW YORKU

GLEN FALLS, N. Y., 28. nov. — Danes je divjal po tukajšnji okolici silen snežni vihar. Ceste so bile takorekoč v hipu tako zasnežene, da je bil po njih ves promet onemogočen.

Tudi iz Massachusetts poročajo o snežnih viharjih.

RODOVITNA JAPONSKA

TOKIO, Japonska, 28. nov. — Lani je bilo na Japonskem rojenih 2.190.705 otrok; 146.921 več kakor leta 1934.

POGODBA MED ITALIJO IN JAPONSKO

Medsebojno sta si priznali Mančukuo in Abesinijo. — Vključen je tudi trgovski dogovor.

RIM, Italija, 29. novembra. — Uradno je bil naznanjen italijansko-japonski sporazum za medsebojno priznanje Mančukua in Abesinije.

V tem sporazumu so vključene tudi trgovske koncesije, čijih podrobnosti bodo pozneje naznanjene.

Italija bo v Harbinu postavila svoj konzulat. Ta sporazum je dovedel v trojno zvezo med Nemčijo, Japonsko in Italijo.

Nemčija in Japonska sta podpisali pogodbo, ki je naperjena proti komunizmu in Italija je z Nemčijo vezana s slično pogodbo.

Diplomatski krogi vidijo v sedanjem italijansko-japonskem sporazumu prvi korak do proti-komunistične pogodbe med obema državama.

ŽENO JE HOTEL ZASTRUPIL TI S POGAČO

JOHNSTOWN, Pa., 28. nov. — 40 letnega čevljarja Philipa Pattija so zaprli in ga obdolžili poskušanja umora. Njegova žena živi pri svojem očetu, ločena od njega. Zadnji čas je dobila več pretilnih pisem, na Zahvalni dan ji pa prinese ekspresni uslužbavec veliko, lepo zapečeno pogačo. Ker ni takega daru od nikogar pričakovala, je začela sumiti ter je obvestila oblasti, ki so pogačo preiskale ter dognale, da je v njej strupa za usmrčenje najmanj trideset oseb. Patti je dolgo tačil, slednjič pa le priznal, da ji je on poslal pogačo.

FARLEY POTUJE PO EVROPI

LONDON, Anglija, 28. nov. — Ameriški generalni poštni mojster James A. Farley je danes odpotoval od tukaj v Pariz. — V Parizu me čakajo trije žakli ameriških listov, — je izjavil. — Par dni bom neprestano čital. Naslovov v londonskih listih ne morem razumeti. Farley bo odpotoval 4. decembra proti Združenim državam.

HORTHY SVEČANO SPREJET NA DUNAJU

DUNAJ, Avstrija, 28. nov. — Za sprejem madžarskega regenta Horthyja se vrše tukaj velikanse priprave. Jutri bo dospel sem in bo par dni gost avstrijskega zveznega predsednika Miklasa.

21 AMERIŠKIH DRŽAV POSTAVLJA TEMELJ TRAJNEMU MIRU

BUENOS AIRES, Argentina, 30. nov. — Ko je dospel sem ameriški predsednik F. D. Roosevelt, ga je navdušeno pozdravilo nad en milijon ljudi. Vse ulice so bile slavnostno okrašene. Ljudstvo je kar divjalo samega navdušenja.

PO 35 LETIH JE PRIZNAL UMOR

Morilcu vest ni dala miru. — Priznal je, da je umoril svojega brata. — Od brata je zahteval, da pusti službo.

CHICAGO, Ill., 30. nov. — Charles Kohr, ki je star 64 let, je prišel na policijsko stražnico in je sergentu Williamu Murphju, ki mu je nekdaj napravil meko uslugo, priznal, da je pred 35 leti v Bellesville, Ill., ubil svojega 14 let starega brata. Kohr je rekel, da mora priznati svoj zločin, ker mu vest drugače ne da miru.

Serif Siekman v Bellesville je bil o tem obveščen in je takoj stopil v zvezo z dvema starima možema, ki sta bila tedaj med porotniki, ki so preiskovali umor Henryja Kohra. Siekman je tudi izposloval zaporno povelje za Charlesa Kohra.

Policijski načelnik Lonnie v Bellesville bo poslal v Chicago svojega zastopnika, ki bo zaslišal Kohra in ga pripeljal v Bellesville.

V svojem presenetljivem priznanju je rekel Charles Kohr, da je bil njegov mnogo mlajši brat zaposlen v gostilni Petra Kinscherja v Bellesville.

"Hotel sem, da pusti svojo službo," je pripovedoval Charles Kohr, "in sva se sprla. Spalico sem ga vdrlil po glavi in sem v strahu spoznal, da sem brata ubil. Njegovo truplo sem vrgel v nek vodnjak."

Henryjevo truplo je bilo v resnici najdeno v vodnjaku v februarju 1902, devet mesecev zatem, ko je izginil. Tedanja porota je prišla do prepričanja, da je Henry po nesreči padel v vodnjak.

Kot je dognal Siekman, sta od tedanjih porotnikov živa še samo dva, in sicer trgovca A. Solesinger in pogrebnik Jos. L. Bux. Od teh dveh je dobil naslednje obvestilo o umoru:

Henry Kohr je izginil 27. maja, 1901. Splošno so mislili, da je meznano kam odšel. Na Ch. Kohra, ki je bil tedaj izdelovalec cigar, ni padel nikak sum. Čez devet mesecev so delavci našli truplo v vodnjaku. Charles Kohr je še nekaj časa ostal v mestu, pozneje pa se je preselil drugam.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Predsednik Roosevelt bo tukaj otvoril konferenco, čije svrha je zajamčiti enaindvajsetim ameriškim državam trajen mir.

Ljudje so bili tako navdušeni, da so na več mestih prodali policijski kordon, hoteč se približati predsednikovemu avtomobilu.

BUENOS AIRES, Argentina, 30. nov. — Na pan-ameriški mirovni konferenci, katero bo 1. decembra otvoril predsednik Roosevelt v Buenos Airesu, bodo zastopniki vseh ameriških republik skušali postaviti kontinentalno doktrino za skupno obrambo proti vnanjim napadom in za preprečenje vmešavanja ameriških držav v vojne na drugih kontinentih.

Predkonferenčna posvetovalna delegatov ameriških držav so pokazala, da obstoji vedno bolj naraščajoče zanimanje za pan-ameriško obrambno politiko.

Nova doktrina bo sicer imela za podlago Monroe doktrino, toda delegati povdarjajo, da nova doktrina ne bo razširjenje stare doktrine, temveč bo popolnoma nova pogodba, katere se morajo držati vse države in ki bo vsem v prid.

Mnogi zastopnik Osrednje Amerike, so izjavili, da je "politika dobrega sosedstva" predsednika Roosevelta še izravnila pot za prijateljske odnose med ameriški državami. Vsi delegati povdarjajo potrebo, da ameriški narodi izjavijo svojo solidarnost proti vsakemu vmešavanju tujih držav v notranje zadeve Amerike.

Vnanji minister Nicaragua Luis Manuel Debayle je rekel, da je predsednik Roosevelt s tem, da je razglasil neumešavalno politiko in je odpoklical vojaštvo s Haitija, latinskim državam prinesel dokaz, da so Združene države prijateljski sosed, ki se ne mara polasčati zemlje v Južni Ameriki.

ROJAKI, NAROČITE!

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1937 Stane 50c
BLAZNIKOVA PRATIKA za leto 1937. Stane 25c
ŠTIRI KNJIGE VODNIKO-VE DRUŽBE za leto 1937. — Stanejo \$1.50
Naročili smo tudi knjige MOHORJEVE DRUŽBE in ko jih doimo, bomo objavili v listu.
KNJIGARNA "Glas Naroda" 216 W. 18th Street New York City

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Subscription Yearly \$6.00
Za celo leto velja za Ameriko in: \$6.00
Za pol leta: \$3.00
Za četrt leta: \$1.50
Za New York na celo leto: \$7.00
Za pol leta: \$3.50
Za inozemstvo na celo leto: \$7.00
Za pol leta: \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovilca.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

DIKTATORJI NA POHODU

Svoji k svojim — je staro geslo, ki se ga posevno diktatorji radi drže. In tako se je zgodilo, da se je Nemčija porotala z Japonsko ter sklenila z njo zvezo proti komunistični internacionali.

Italija se zvezi še ni priključila, pa se ji bo prej ali slej. Kadarkoli diktatorji nekaj zasnujejo, skušajo zasnutek in temu sledeče dejanje upravičiti s stališča morale in poštenosti. Topot nameravajo japonski militaristi ter Hitler in Mussolini rešiti svet pred komunizmom. Če bi bila usoda sveta odvisna samo od takih vlad kot so zdaj v Nemčiji, na Japonskem in v Italiji, bi bilo najbolje za nas vse prekriti roke in voljno čakati vesoljnega potopa.

Nobena vlada ni nikdar bolj nesramno prelomila obljube, dane narodnostnim manjšinam, kot sta jo prelomili Hitlerjeva in Mussolinijeva vlada.

Japonsko zavzetje kitajskega ozemlja in italijanska okupacija Abesinije sta sijajna vzgleda modernega mednarodnega tolovajstva.

Toda vsako teh dejanj so skušali diktatorji upravičiti s stališča morale in poštenosti.

Japonsko zavzetje kitajskega ozemlja in italijanska okupacija Abesinije sta sijajna vzgleda modernega tolovajstva.

Toda vsako teh dejanj so skušali diktatorji upravičiti s stališča morale in poštenosti.

Angleški in francoski državniki prav dobro vedo, da je fronta proti komunizmu, ki so jo ustvarile tri diktatorske vlade, komufilaža, pod katero se skrivajo vse drugačni nameni.

Po mnenju Anglije je namen te zveze zmanjšati angleški in holandski vpliv na vzhodno-indijske otoke.

Francozi domnevajo, da skušajo diktatorji preplašiti balkanske države, ki naj bi prešle v fašistični tabor. V tem slučaju bi se Mala antanta razbila, in Francija bi izgubila glavno oporo v vzhodni Evropi.

Obe, Anglija in Francija, pa spoznavata, da pomeni za evropski mir večjo nevarnost fašizem kot pa komunizem.

Kakšno stališče naj pa zavzame Ameriko napram tej novi zvezi? Predvsem mora spoznati, da je zveza bolj pospešila nevarnost evropske vojne kot katerikoli vplezanje izza laškega vpada v Abesinijo.

Novi kongres se bo moral zavedati tega nevarnega položaja ter bo moral uveljaviti močnejše postavbe glede nevtralnosti kakor pred dvema leti.

Amerika ne sme simpatizirati niti s principi fašizma, niti s principi komunizma. Če bodo začeli propagandisti kričati, da mora Amerika rešiti svet pred fašizmom ali pred komunizmom, ne sme nihče v tej deželi pozabiti, da je Amerika nekoč rešila svet pred nemškim imperijalizmom.

Kakšne so pa posledice te rešitve? Nemški kajzer je šel v Doorn drva žagati, njegovo mesto so pa zavzeli v svetovni politiki Hitler, Mussolini, Stalin in nešteti drugi posnemovalci.

Iz Slovenije.

SILOBRAN S SMRTNIM IZIDOM

Pri St. Lenartu poleg Kebtja nad Oplotnico je bila božja pot. Na njo sta šla tudi dva skoro še zelena mladenčiča, 17-letni Ramšak Janez in Obrovnik Fr. iz Božjega. Že precej po maši je Ramšak, ki je bil znan pretepač in nasilnež, zalezoval Obrovnika, ki se mu je umikal. Na potu proti domu je Ramšak z nožem v roki pričakal Obrovnika in ga napadel. Prijel ga je za suknjič na prsih z besedami: "Zdaj te zakoljem," zamahnil na Obrovnika, ki se je sklonil na stran, odprl svoj nož in zabodel napadaleca v prsa. Boljla je bil silovit. Prerezal je rebro in zadel Ramšaka naravnost v sree. Prerezal mu je žilo. Nesrečni napadalec je napravil še tri korake, padel na tla in na mestu izdihnil. Obrovnik je zbežal preko njiv domov, nato pa je odšel v Oplotnico, in se sam prijavil orožnikom, ki so ga odvedli v konjiške sodne zapore. Sedna komisija je opravila raztelesenje, pri katerem se je pokazalo, da je bil Ramšak telesno sicer popolnoma zdrav. Niti Ramšak niti Obrovnik nista bila pijana, ampak sta bila oba trezna. Ljudje pripovedujejo, da so vzrok, iz katerega je Ramšak Obrovnika napadel, neki njuni spori še iz izida ljudskošolskih let. Ramšaka označujejo kot človeka divje pretepaške in nasilne narave, ki je že v ljudski šoli z nožem grozil učitelju, pozneje pa večkrat šel celo nad svojo mater ter sploh prizadeval s svojo neugnanostjo roditeljem težke skrbi. Obrovnik se zagovarja, da ni imel namen Ramšaka ubiti, marveč, da ga je hotel le malo z nožem pičiti in tako prestrašiti.

5-LETNI DEČEK ZAŽGAL SKEDENJ

Te dni je na Vel. Cikavi pri Novem mestu izbruhnil na skedenju posestnika Uršule Kastelic požar, ki je ogrožal precejšen del vasi. Med tem, ko je bila gospodinja z doma, se je splazil mali 5-letni sinček neke delavke pri Kastelici stanuje pred skedenj, ki je stal 4 m za hišo, zgrnil skupaj nekaj suhljadi in slame, ki je tam ležala ter vse skupaj zažgal, sedel poleg ognja in gledal, kako gori. Ko pa je plamen začel lizati poslopje, je zbežal. Skedenj in kozolec so kaj hitro obšli plameni in ko je prišlo k

nekaj ljudi gasiti, je bilo že prepozno. Na pomoč prihiteli gasilci iz Smolenje vasi so se omejili le na reševanje drugih objektov, od katerih je večina krita še s slamo. Revni vdovi sta zgorela skedenj in kozolec, ki sta bila pred 14 dnevi na novo z opeko prekrita do tal. Poleg tega pa še okrog 2500 kg mrve, do 300 kg slame, vsa koruza, ki je v strokih visela pred skedenjem in kozolec, nekaj lesenih plohov, vrednih nekaj sto dinarjev in slamoreznihi sosedu Judeža, ki jo je posodil Kastelici. Ako bi bilo vetrovno, kakor je bilo popoldne, bi bil ogenj usoden lahko za velik del vasi. Posestnica trpi precejšnjo škodo, katere doli presega zavarovalnico.

OSUMLJEN ROPAR SKEGA NAPADA IN OPROŠČEN

17. novembra dopoldne je veliki senat novomeškega okrožnega sodišča ki mu je predsedoval Božidar Romih, obravnaval roparski napad na bogatega posestnika in prekupevalca z živino Janeza Zelingerja iz Dolže. Zaradi tega velikega zločina je bil postavljen na zatožno klop 27-letni Janez Gredenc. Vse dopoldne je sodišče zasliševalo priče, ki jih je bilo 18 in so v pretežni večini izpovedale v prilog obtožnice. Ker se je sodišče prepričalo, da obtožene ni bil povzročitelj roparskega napada, ga je oprostil. Državni tožilec Josip Prijatelj je prijavil revizijo procesa.

MORILEC JE ZNOREL

V mariborski jetnišnici imajo velike sitnosti s poblaškim morilecem Karlom Sternom, ki je začel naenkrat noret. Nekaj časa je popolnoma odklanjal vsako hrano in se vedel tudi drugače popolnoma zmedeno. Zdravniki, ki so ga preiskali, pa so izjavili, da Stern blaznost samo simulira, da bi se rešil kazni.

Posestvo na PRODAJ

Lepa prilika se nudi kupcu, ki ga veseli živeti na kmetiji. Polovica grunta se proda za samo \$850. Dolina Briga št. 13 pri Kočevju. Dravska banov. Ju goslavija. — Nadaljna pojasnila daje FRANK VERTIN, Box 357, Banff, Alta., Canada. (2x)

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir. 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.00	Lir. 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 27.00	Lir. 500
\$ 23.40	Din. 1000	\$ 54.00	Lir. 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 108.00	Lir. 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVZGNE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5. — morate poslati	\$ 5.75
\$10. —	\$10.50
\$15. —	\$15.75
\$20. —	\$21.00
\$25. —	\$26.25
\$30. —	\$31.50

Prilomnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAI NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Po kratki bolezni je umrl v Clevelandu Peter Šterk, 55 let star, doma iz vasi Predgrad pri Starem trgu pri Kopi. odkoder je prišel v Ameriko pred 34 leti.

V Clevelandu je preminul rojak John Struna. Umrl je za pljučnico. Rojen je bil v vasi Fužine, fara Zagrac. Star je bil 45 let. V Ameriki se je nahajal 29 let.

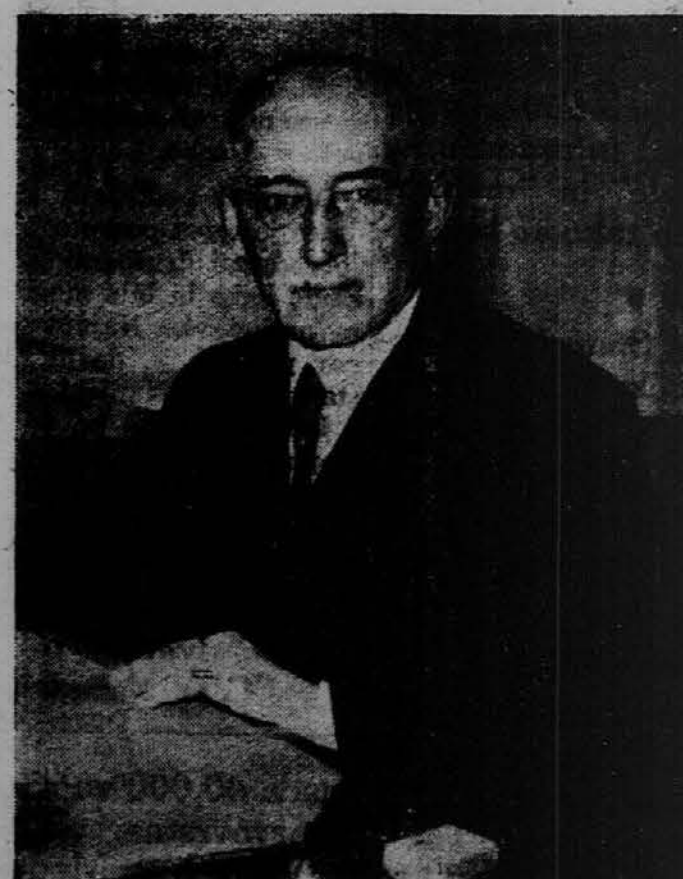
V torek zjutraj je umrl v Clevelandu za poškodbami, katere je dobil, ko je bil od avtomobila zadet, Mihael Bucković, star 36 let. Zapušča enega bratrance v Seattle, Wash., enega bratrance v Harrison Cityju, Pa., v Clevelandu pa mnogo prijateljev. Rojen je bil v vasi Velike Mune pri Istriji.

Pred par dnevi je imel slovenski rokoborbec Eddie Sims jako težavno rokoborbo v Pittsburghu, kjer se je boril z nekim zamorecem Leroy Haynesom iz Philadelphije. Eddie se je tako dobro in gentlemanly držal ves čas tekom borbe, da mu je navzočih 10.000 ljudi gromovito ploskalo, dočim je izžvižgalo zamorec. Komisija pa, ki odločuje glede rezultatov rokoborbe, je prisodila zmago zamorcem, nakar so skoro vsi navzoči v areni glasno zasramovali komisijo, vedoč, da je bil Sims boljši borec.

PRODAJAL JE PROSTORE V RAJU

V Kišinevu so aretirali nekega meniha Antona, ki se je udeleževal s svojestrastnimi goljufijami. Znal je, kako naj v polni meri izkorišča v svoji prid zaupanje lahkovernih ovčic. Na shodih je opisoval z navdušenimi besedami krasoto raja, ki ga je nazorno prikazoval svojim poslušalcem s posebnimi načrti. Pri tem ni pozabil nikoli omeniti, da je upravičen sprejemati naročila za prostore v nebeškem kraljestvu. Cene za te prostore niso bile enotne. Za sprednje prostore je iznajdljivi menih zahteval 5000 do 10.000 lejev, za zadnje prostore po 2000 lejev. Mnogi prebivalci beliškega okrožja v Bessarabiji so postali žrtve prebrisane menihove in svoje neumnosti.

WALTON R. MOORE.



namestnik državnega tajnika, ki vodi v Hulovi odsotnosti državni tajnik Hull je odpotoval v Buenos Aires, kjer se bo udeležil panameriške mirovne konference.

Peter Zgaga

RAZMERE v JUGOSLAVIJI — Zábav in veselje je toliko, — je nadaljeval Matija, — da se zvrstijo ne morejo. Tudi udeležba je velika, toda ljudje pridejo na veselice večidel sline cedit.

— Denarja ni. Denar je redek kakor bele vrane. Posebno ludu je tistim, ki so vložili v branilnice pred letom 1932. Med njimi je mnogo bivših Amerikancev. Nobena prošnja, nobena zahteva, nobena pokupnina ne pomaga.

Hranilnih knjižic je dosti, toda z njimi ni mogoče kupiti niti najpotrebnejših stvari. Seveda hranilno knjižico se da pod roko prodati. Špekulanti jih kupujejo. Za tisoč dinarjev v knjižici dajo petsto dinarjev. Če dajo šeststo, je prodajalec lahko zadovoljen, kajti več v nobenem slučaju in pod nobenim pogojem ne dobi.

— Bil sem v Ljubljani, Zagrebu, v štajerskih toplicah in globoko dobi v Bosni.

— V mestih prevelika eleganca, četudi je marsikdaj samo navidezna, po deželi pa revščina, da se Bogu smili. Nekdanjih trdnih kmetov ni več. Vse zdihuje pod neznožno pezo davkov.

— Navzile temu se pa ženske po kmetih — posebno mlajše — mestno oblačijo. Odkod dobe potreben denar, ne vem, slutim pa lahko. Morala je na precej nizki stopnji. Poboji in umori so na dnevnem redu. Ropov, tatvin in požigov — nič koliko.

Pravijo, da je to posledica vojne. Že mogoče. V veliki meri je pa tega krivo dejstvo, da strada skoro sleherni, ki se skuša pošteno preživeti.

— Včasih se se, posebno na deželi, zgražali nad žensko, ki je živela nemoralno življenje. Danes tega ni več. To je na kmetih nekaj tako navadnega kot je bilo svojčasno po mestih.

— Kdo se zmeni, če živita dva "na koruzi"? Zakonskemu možu ali ženi nihče ne zameri, če išče utehle izven svojega zakonskega življenja.

— V domovini bi se dalo živeti, izbornu živeti, posebno Amerikaneu, ki je nekaj prihranil. S petnajstimi dolarji na teden lahko v starem kraju boljše živijo, nego v Ameriki s petdesetimi. Dvajsetaka na teden se pa sam skoro ne moreš znebiti, ampak ti morajo prijatelji pomagati. "Prijatelj" in na pa vsak Amerikaneu v domovini več kot preveč.

— Čemu torej nisi tam ostal? — ga vprašam.

Matija se odkašlja, pomisli in odvrne:

— Če bi bil takšne sorte človek, da bi lahko molčal, bi imel nebesa v domovini. Če pa vidim, da se komu krivica godi, ali če kdo trdi da je belo, kar vem, da je črno, tega, vidiš, pa moja natura ne prenese. Ne prenese in ne prenese. Ne morem pomagati, pa je tako. V takem slučaju bruhne iz mene in povem, kakor mislim, da je prav. Ljudje moje sorte nimajo v domovini drugod prostora kot v arestu.

— Resnico — in pravico ljubi to za devetimi: ključavnicami, in njih položaj ni zavidanja vreden.

— Kakšne so pa politične razmere? — sem hotel vedeti.

Nasmehnil se je. — Regent Pavel je moder. mož. Spor med Slovenci, Srbi in Hrvati je modro poravnal. Vsakemu je dal svoje, oziroma tisto, po čemer so stremeli.

— Kako? — sem se začudil.

— O tem pa nisem ne slišal, ne bral.

— Seveda. Slovencem je dal pateroster, Hrvatom hrvatsko zastavo, Srbom pa državno blagajno. Tako je stori in rešil domovino.

Hitite

z božičnimi darili.

Ker nastajajo zaradi nestalnosti na denarnem trgu včas precejšnje zamude pri dostavljenju denarnih pošiljatev, opozarjamo rojake, naj že sedaj odpošljejo svojcem v domovino denarna darila, namenjena za Božič.

Če pošljete sedaj, vam lahko jamčimo, da bodo pošiljatev pravočasno dospele.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ZENA NI MARALA OTROK

Ruska legenda.

Na vasi je živel mlada žena, med vsemi najlepša, kakor zvezda danica. Imela je ko snop debelo kito, oči kakor golobje peroti in obrvi kakor dva napeta loka. Če je stopila v kolo in vabila z robčkom, se je zdelo, da plava bela labodica. Če je zapela je segala pesem v sree. Vedno je prehitela vse druge žene in odrzela naprej kakor razvito jadro po zlatem morju. Vradostila je oči in podpirala tri vogle pri hiši. Bila je ponos in sreča možu.

A ko je napočila njena ura in je zanosila, je bila zamudna pri delu in nerodna pri plesu. Izgubila je ubran glas in obupala pod težo materinske bridkosti. Ponoči je jokala in molila s solzami ovčji kožuh.

"Kaj mi je treba otroka, če sem tako lepa? O, ti, nesrečna ženska usoda! Zjutraj sem se razvrtela, in že hoče obleteti cvetje opoldne. Mar mi je drugega življenja, če se ne nisem naučila svojega! Kaj bom prepevala ob zibelki, če bi rada pela zase? Mati božja, reši me!"

Zgodaj je vstala in videla, da je vse minilo. Zopet je postala lahka kakor pero prožna kakor trs. Stopila je iz hiše in zagledala, kako jo pozdravlja rumeno sonce, kako za njo žubori široka reka. Zgrudila se je na tla in se razjokala od veselja, ko da bi vstala od mrtvih v novo življenje.

A ostala je jalova. Minilo je eno leto in dve leti, a žena ni imela otroka. Dočakala je štirideseto leto, a še vedno ni imela otroka. Ko ji je naposled umrl mož, se je prestrašila svoje usode. Na kmetih imajo trdo življenje, a kdo bo pomagal? Umirala bo, a kdo ji bo zatislil oči? Preživela bo življenje a nihče ne bo žaloval za njo.

Obupala je in šla k popu in mu povedala zgodbo svoje žalosti.

Pop je bil že star in dovzeten za življenjsko bridkost. Rekel je: "Tvoj greh je nedopusten, o, žena, kajti zajezila si v sebi izvor življenja. A življenje so valovi v reki. Valovi podijo drug drugega, in ljudje se vsilijo kakor dnevi, ker je tako zapovedal Gospod. Kdo bi si upal ustaviti dan, ki je prišel nadomestiti prejšnjega? Kdo bi zavrnil val, če hoče dohiteti drugega? Jutri imamo dan vernih duš. Moli nocoj, o, grešnica, ob krstnici nerojenega!"

Prijel jo je za roko in jo odvedel v cerkev. Odprl je vrata, postavil na sredi krstnico in jo napolnil z vodo. Na levi in desni je prižgal po eno svečo, ki sta kakor dve pušici prebadali mrak. Tretjo svečo je postavil pred podobo Bogorodnice, preklenil je in zašepetal: "Odpusti, o, Mati božja, da ne bo na veke pogubljen!"

Zaklenil je ženo v cerkev in šel. Žena je klečala do mraka na kamenitih tleh, ne da bi smela dvigniti oči. V cerkvi je bilo tiho kakor v grobu. Slišala je samo, kako so praske tale sveče in pretakale voščene solze. Ko je pogledala tema v okna in je bil neviden Marijin obraz, je mukoma premagala žena sramotni strah, ki je bil vklestil njene oči in noge. Stopila je pred Marijino podobo, obupno poljubila roko in zmedenega zašepetala:

"Mati božja, blažena Devica, podaj mi v pomoč roke, ki so nosile Boga. Grešna sem, ker ne poznajo moje roke najslajšega bremena, otroka, kar je neplodno moje telo kakor peščena puščava. Ne zavrnij me, ker sem hudo žejna. Daj mi, da se napijem iz studenca večnega življenja!"

Se in se je ponovila svojo prošnjo ter se onemogla spustila na tla. Ni vedela, ali je, plašna in žalostna, samo zadremala ali pa je videla razodetje, toda nekaj je zagledala. Pozlačene podobe so se razmaknile in odkrile polje. Rdeči maki so gledali iz žita kakor kaplje prelite krvi, in plavice so se oprijemale klasja. Ženi se je zdelo, da je zapihal rahel veter. Klasje se je priklonilo na levi in desni. Iz klasja je stopila Žena v snežnobeli obleki in z vencem poljskih cvetk na sklonjeni glavi. Mala deca je tekla za njo in se dotikala z ročicami njene obleke. Bela krila so drhtela deci na hrbtu, in sonce je žarelo v zlatih laskih na njih glavicah.

Žena se je približala na tleh klečeči ženi, se je dotaknila njenega obraza, ji pokazala s prstom dva otroka — dečka in deklico se molče skrila izpred oči.

Tedaj je stopil deček za korak naprej in dejal: "Jaz sem tvoj sin, nerojen sad tvojega telesa. Če je srp pretežek za staro roko, bi bil lahko pomagal. Če se bojiš smrtne ure, bi jo bil tebi olajšal. Po meni,

o mati, bi bila ti deležna večnega življenja. Človeški rod je ko lestev, ki se vzpenja do Boga, a ti si izpulila iz nje svojo stopnico. Kako boš stopila pred Boga, ko se bo oglasila nadangelova trobenta?"

Tudi deklica je stopila bliže. "Jaz sem tvoja nerojena hči. Mar ne bi prepevala tudi jaz kakor ti, da bi rekli ljudje: lična je vsa svoji materi. Tvoja mladost bi bila večna, kajti obnovila bi se v meni pa zopet v moji hčerki in tudi v hčerki moje hčerke. Takrat bi bila stopila ti pred Boga, lepa in nespremenjena, in On bi se nasmehnil tvoji mladosti."

Ženi so omahovale noge, ko se je dvignila in oddavala iz cerkve. Ni se več vrnila domov, ker ni pustila tam nikogar, ki bi ga imela pri sreč. Odšla je po dolgi neznani poti, da bi se pokorila do konca življenja za svoj veliki greh. A odšla je z mirnim obrazom in svetlimi očmi. Kdor se skeša in spokori, ne bo več pogubljen.

SESTANEK OB KITU

Malo presenečeni so bili pazniki praškega narodnega muzeja, ko se je v enem zadnjih dni nehavno mnogo mladih deklet zanimalo za dvorano, v kateri je razstavljeno okostje kita. Končno se jim je stvar začela dozdevati sumljiva in so sklenili da bodo stvari pogledali do dna.

Nekatere paznike so poslali do tiste dvorane, kjer so morali z začudenjem ugotoviti, da se je bilo med tem nabralo že lepo število obiskovalk, ki pa po vsem videzu niso kazale prav nobenega zanimanja za kitovo okostje. Videti je bilo, da čakajo nečesa drugega.

Tedaj so pozvali policijo, ki je kmalu ugotovila, da so se bile vse mlade ženske zbrale zavoljo nekega pisma, ki jih je pozivalo, naj bi prišle v kitovo dvorano narodnega muzeja. Vse so bile prejele enaka pisma, ki jih je bila napisala ista roka. Z ogorčenjem so morale sedaj zvedeti, da je šlo za hudo potegavščino, in so odšle, ne da bi se jim pojasnilo, zakaj so bile prav za prav sem pozvane. Policija se sedaj trudi, da bi skrivnostnega pisca teh pisem dobila v roke.

"MOČAN" ČLOVEK

Učenci višjega učiteljskega v Baskirirju v Rusiji so debatirali nekega dne, kakor delajo to dijaki vseh šol na svetu, v Rusiji pa še posebno, o vsakodnevni vprašanji in so pri tem prišli tudi do vprašanja umora. 18-letni Slovokotov, ki je bil med svojimi tovariši znan kot ekstremist, je pri tem trdil, da nima človekova volja nobenih mej. On sam stori vedno to, za kar se je sam odločil, smatra se sposobnega za vsako dejanje in bi celo umor izvršil brez očitkov vesti. Na njegove svojih tovarišev je še pripomnil, da je pripravljen umoriti vsakogar med njimi, ki mu izrazi to željo s podpisanim pismom. To pismo bi bilo potrebno, da bi ga sodišče potem ne moglo prijeti kot navadnega morilca.

Med tem ko so smatrali vsi drugi Slovokotovi leve besede za slab dovtip, je lepa Zinada Gankova dejala, da je pripravljena napisati takšno pismo, o kakršnem govori Slovokotov. Njegove besede jemlje popolnoma resno, samo ne verjame, da bi bil tako močan, da bi jih mogel uresničiti. Slovokotov pa je določil neki termin, kupil je bodalo in je od sošolke zahteval, naj mu pismo napiše. Po daljšem oklevanju je to tudi storila. Ob določenem času je sedela s tovariši pri mizi in se razgovarjala. Slovokotov je vstopil in ga je pozdravila z nasmehom. Na njegovo vprašanje je izjavila, da se še vedno ne boji. Nato je mladi človek potegnil bodalo in ga zasadil mladenki do ročaja v prsi. Dejanje se je zgodilo tako hitro, da ni imel nihče izmed ostalih časa, da bi ga preprečil. Da bi dokazal svojo "moč" pa je Slovokotov potem še sam ugotovil smrt svoje sošolke. Nato je odšel v neko gostilno in v kino. Naslednji dan pa se je sam javil policiji ter ji pokazal pismo svoje žrtve. Moral se je zavoljo umora zagovarjati pred poroto. Navzlic pismu in njegovim trditvam, da se ne čuti krivega in dolžnega kesati se, so ga obsodili na deset let težke ječe.

SODNIJSKI OGLASI iz stare domovine.

Og 64/36—2

UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVIM GORIČAN JANEZ, rojen 23. januarja 1870 v Sv. Katarini (St. Katrein), srez Ptuj in tja pristojen, oženjen, vrtnar, je odšel pred 29 leti t. j. leta 1907 v Argentinijo — Ameriko, od koder je pisal kakih dve leti po svojem odhodu, nato pa s pisanjem popolnoma prenehal, se neznano kam preselil in je od tedaj dalje brez sledu izginil oziroma je pogrešan.

Ker je potemtakem smatrali, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu §24 št. 1 o. d. z., se uvede na prošnjo njegove žene Goričan Terezije, zasebnice v Ljubljani, Frankopanska 27, postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešanem poroča sodišču ali s tem postavljenemu skrbniku, g. Goričan Tereziji, zasebnici v Ljubljani, Frankopanska 27.

Goričan Janez se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi.

Po 15. novembru 1937 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Okrožno sodišče v Ljubljani, dne 27. oktobra 1936.

Avsec, I. r.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik Zdravniški državni



L. Ganghofer: Grad Hubertus

:: Roman ::



66

"Ne izmikaj se mi, fant! Zelo sem si želel, da bi mogel o priliki odkrito govoriti s teboj." Tasilo mu je preteknil roko pod pazduho. "Preden sem odpotoval iz Monakovega, sem govoril s tvojim zdravnikom."

"Poiskal si ga pač sam, da bi mu izvalil besedo? Kaj? In zdaj me hočeš začrniti gori pri očetu?"

"Ne, Vili, storil nisem prvega in ne mislim storiti drugega. Po naključju sem naletel v kazini na vašega štabnega zdravnika in proti tvoji želji smatral za svojo dolžnost, da mi pove, kako huda nevarnost ti je grozila. Dejal mi je, da se je stvar za sedaj sicer res dobro iztekla, ali da se moraš kljub temu zelo čuvati. Če se bolezen ponovi, bi utegnilo biti zares. Gibanje v gorskem zraku, bi ti dobro storilo, ali..."

"Kaj?"

"Predvsem nobenih razuzdanosti." Tasilo se je obotavljalo, kakor bi mu beseda ne šla rada z jezika. "Že več, kaj menim."

Vili je hotel jezno odgovoriti, toda brat ga je pogledal tako prisrčno prijazno, da se je ves zmedel in utihnil. Skremžil je usta kakor emrikav otrok.

Zdelo se je, da je Tasilo zadovoljen tudi s tem polovičnim uspehom. Še trdneje si je privil Vilijevo roko na prsi in glas se mu je razgrel:

"Vem, mlad si in mlado ti se hoče izdivjati. Zadnji sem, ki bi te hotel obmetavati z očitki zaradi tvojega kipečega veselja do življenja. Toda glej, fant moj, vse ima vendar svoje meje."

"Res je! Toda veš, moj mladi serec je plemenite krvi in skoči večkrat z menoj vred čez plot. Ustavlja se kdo! Kdaj pa kdaj res poskusim, da bi nategnil vajet, a kaj hočeš? Uskok v meni ima trd gobec. Kaj naj storim?"

"Z resno voljo vse! Vem, da v prvi vrsti nisi tega kriv sam. V mladih letih si bil prepričan samemu sebi." Tasilov glas je zdaj trpko zazvenel. "Papa je imel s svojimi gamzi in jeni vedno toliko opravka, da smo morali pri tem trpeti vsi. Bojim se, da ti najbolj. Zamujeno se ne da več spremeniti. A glej, fant, zdaj

si vendar že v letih, ko ločimo sami med dobičkom in škodo. Zdaj moraš biti sam svoj pastir. In to ti vendar ne bo težko. Vedno si moraš predočiti, zakaj gre. Kolikor zdravja zapraviš zdaj, toliko ga boš stradal vse svoje življenje. Če se prebudiš potem kdaj v tebi hrepenenje po veselju in sreči in te privede življenja pot prepozno na kraj, kjer bi se bila utegnula razcveteti tvoja lepa cvetka, ti bodo roke v dvomu in kesanju trepetale in se bale seči po njej. Kajti občutiti boš moral, da te čaka samo polovica, ker boš mogel ponuditi v zameno le izrabljenega človeka. Cela sreča, bodi pri delu in dejanju, bodi v ljubezni, zahteva celega človeka!"

Zasajeno je gledal Vili predse. "Prav praviš, Tas! Lepo mora biti, ako dosežeš svoj cilj pri dobrem zdravju kot trden in čist človek. Kako bi utegnulo biti to sladko, ni treba, da bi mi opisoval. To sem si že večkrat naslikal sam v najlepših barvah. Pri vsem hrupu me zajame včasih vendarle lirično občutje in potem pride seveda neizogibni maček. A zdaj bom zgrabil zares. Iz mene bo še nekaj! Ne živim dvakrat in svoje sreče si ne maram zapraviti. Utrgal bom svojo "cvetko", ono pravo! In zahvalim se ti, da si mi pošteno izprašal vest."

Tasilo se je nasmehnil. "Ni bil prvi poizkus."

"No, da! A kar je bilo, naj bo pokopano, ali ne? Obljubljam ti, da se bom kar le mogoče odvalil svoje trmoglavosti proti tebi. Saj na upor tudi nisem nikoli mislil. Toda če si mi kdaj bral levite, si bil večkrat takšen — vedno sem čul z tebe advokata, in to je bil moj trn v peti. Zdaj si hud? Kaj?"

"Niti najmanj, morda res, da nisem ubral vedno prave strune in prave ure. In zato ti vračam obljubo: advokatu v meni bom obesil ključavnico na usta, da boš čul vedno le svoje ga brata."

"To si lepo rekel! Hvala ti, Tas. Kar si mi danes povedal, naj pade na dobro zemljo in če bom kdaj potreben sunka, da pridem spet prav v sedlo, vem kje naj iščem pomočnika. Udari, Tas!"

In dlani sta se jima stisnili v krepak objem.

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vineta", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

IZ BLAGAJNE V STAMBUK. 4 knjige, s slikami, 627 strani. Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropu; Družba En Nac. Cena1.50	Indajalec; Na lov; Spet ne dirjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedič. Cena3.50
KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 598 strani, s slikami. Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Samarih; Med Jezidi. Cena1.50	V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani. Vsebina: Kovač Šimen; Zoroka z zaprekami; V globljinaku; Mohamedanski svetnik. Cena1.50
PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami. Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema. Cena1.50	WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani. Vsebina: Prvikel na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-El, lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komancami in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Ear; Pri Komancih; Winetova smrt; Winetova oporoka. Cena3.50
PO DEŽELI ŠIMPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani. Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju. Cena1.50	2 U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani. Vsebina: Boj z medvedom; Jama draguljev; Konečno — Rih, in njegova poslednja pot. Cena1.50
SATAN IN ISKARIJOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani. Vsebina: Iskarijot; Yuma šotaz; Na sledu; Nevarnost nasproti; Almaden; V tleh delih sveta. Cena1.50	

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

NOVI SEDEŽ ŠPANSKE VLADE



Pogled na mesto Valencijo vzhodno od Madrida, kamor je ministrski predsednik Caballero preselil sedež republikanske vlade.

Pot=navzgor=

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

41 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Džorž je bil že osem mesecev v Parizu. Mossenior je bil z njim izvanredno zadovoljen. In Džorž je čutil sam, da je imel prav, da je zastavil vse, da je mogel iti v Pariz.

Mossenior je vsako leto priredil razstavo slik svojih učencev. Tudi za avgust je določil tako razstavo. Veliki mojster je znal pridobiti bogate prijatelje umetnosti za svoje učence in njihova dela. Marsikateri vstajajoči talent je imel pri tem priložnost dobiti zlato in priznanje. Ob takih razstavah v Parizu so bile za slike pogosto plačane visoke cene, deloma da bi nadarjenim učencem pomagali, deloma pa tudi zato, ker je iz Mosseniorjeve šole izšlo že mnogo slavnih slikarjev, čijih prva dela so rastle v veljavi.

Bilo je proti koncu maja, ko je Mossenior govoril z Džoržem o razstavi in ga pozval, da naslika kako sliko po svoji volji. To sliko je hotel razstaviti z njegovimi študijskimi slikami.

Džorž je bil zelo vesel dovoljenja, da je smel sam izvesti svojo idejo in tako se naglo odloči, da bi slikal Mosseniora. To si je že davno želel.

Mossenior ga začuden pogleda in visoko dvigne svoje velike trepalnice. Zamisljen si vleče brado in pogleda svojo podobo v ogledalu. Mogoče niti sam ni vedel, kako je izgledal, kajti njegova zunanost ga ni zanimala.

Vesel nasmeh se razlije čez njegov zanimivi obraz. Nato se obrne k Džoržu, ki ga je opazoval z utripajočim srcem.

"Dobro! — Sedel vam bom. Da pa s tem ne izgubim preveč časa, boste od jutri dalje delali z menoj v drugem atelju. Toda to si izgovorim: Naslikajte me tako, da se bom sam rad pogledal."

Džorž je poln veselja. To dovoljenje je bilo zanj veliko odlikovanje. Ves navdušen piše o tem Giti, ki je z njim sama čutila veselje.

Pisala mu je pogostejše kot pa on njej. V splošnem so moški bolj leni v pisanju kot ženske. Od nje je izvedel o brezpomembnih, majhnih dogodkih iz njenega življenja, vse misli in občutke. Samo o tem ni pisala, kaj je dalo njenemu življenju popolnoma drug utis, in postajalo ji je težje in težje.

Za Džorža so bila Gitina pisma vedno velik dogodek. Vročih, pekočih oči je vedno prebiral njene ljubeznive besede. Vsaka beseda mu je izdala navzlic povdrami hrabrosti, da je ravno tako brezmejno hrepnela po njem, kot on po njej.

Gita je bila s Hartmanom in gospodično Škrabo pogosto v gledališču. Prišlo je pri tem samo ob sebi, da so se z marsikom spoznali. Hartman je imel mnogo poznanstva. Že vsled svojega poklica je občeval v vseh krogih in je bil povsod poznana osebnost.

Z neoparljenostjo svoje mladosti je Gita sprejemala ta poznanstva, med katerimi je bilo mnogo pomembnih in slavnih oseb. In tudi gospodična Škraba! Sama sebi se je zdela kot začarana. Da je mogla biti poleg povsod, kjer je njena Gita tako samozavestno in razumno govorila z odličnimi in slavnimi osebami, je imela sama pred seboj velik ugled.

Hartman je bil vesel Gitinega finega in taktnega obnašanja in njenega duhovitega razgovarjanja. Mnogokrat so ga izpraševali o Giti in vedno je znal pomembno odgovoriti.

"Soproga slikarja Feldmana, ki je sedaj v Parizu. Kaj — o njem še niste ničesar slišali? Ali niste v lanskem razstavi videli slike njegove soproge, katero je sam naslikal? Ves svet je tedaj govoril o čudovito naslikanih oči!"

Tako in podobno je pripovedoval in pojasnjeval in vsakdo je s tem večjim zanimanjem gledal v Gitine oči. Zares, bile so v resnici lepe!

Veliko veselje je imel tudi Hartman, kadar je v navzočnosti Gite mogel govoriti s svojimi znanci o novem slavnem pisatelju "Juriju Prostu". Zelo se je naslajal nad njenimi rdečimi lici, kadar je morala poslušati hvalo, ki je veljala njej in v prvi vrsti njenim delom. Včasih je od kakega ljubosumnega književnika slišala tudi kako neugodno sodbo. Tedaj pa je navadno poredno namežiknila Hartmanu ter je tudi sama obsojala svoje lastno delo.

Pogosto pa je prišlo do besednega prepira med Gito in gospodično Škrabo. Hartman je v sručen stare žene znal zbuditi velikansko zanimanje in navdušenje za "Jurija Prosta". Vse jene knjige, ki so izšle, ji je prinesel ter jo je opozoril na vse krasote njenih del. Neizkušena duša ni slutila, da je Hartman nalašč v njej podžigal navdušenje do tega pisatelja, še manj pa je mislila, da je Jurij Prost Gita sama. Pogosto je prišlo do resnih sporov med temi tremi prijatelji.

Hartman in Škrabova sta bila polna hvale za Jurija Prosta, Gita pa je skušala zavirati s tem, da je kazala na Hartmanovo zaslugo in se borila proti svoji mladi slavi.

Toda vse to ji ni nič pomagalo. Julija Škraba je prisegala na Jurija Prosta in se ni pustila zmotiti.

Tako je potekel mesec za mesecem trpkega leta ločitve. Z Džorževno materjo Gita ni živela nič kaj prijetno. Stara žena ni bila skopa s skritimi in jasnimi očitki, da je bila Gita tako pogosto skupaj s Hartmanom.

S svojimi nezaupljivimi očmi je pogosto vjela njune pogiede, iz katerih je mogla sklepati na medsebojni sporazum. Včasih je tudi opazila, kadar je nepričakovano stopila v sobo, da sta nenkrat premenila svoj pogovor. To si je seveda razlagala na svoj način in je ljubosumno vohunila za Gito.

Na tihem se je jezila, da ni hotela iti z Gito in Hartmanom v gledališče. Še mnogo bolj pa jo je jezilo, da je nista še enkrat povabila. Slednjič si je dopovedala, da sta jo samo zvito speljala v past. Vedno trdnješe se ji je zagrizla v dušo gotovost, da je nekaj med Hartmanom in Gito, kar je škodovalo pravici sina.

Previdno je znala izpraševati gospodično Škrabo, o čem sta se razgovarjala v njeni priročnosti. In nedolžna duša je tudi vse povedala do najmanjših podrobnosti. Saj je bila vendar vesela, da je mogla svoji prijateljici pripovedovati o krasnih večerih in da jih je mogla takorekoč še enkrat preživeti. Tako je bila hvaležna, da sta jo jemala s seboj in ni mogla razumeti, zakaj gospa Feldman tega ni hotela.

(Dalje prihodnjič.)

KANADSKA POLICIJA V NEW YORKU



Velikih konjskih dirk v New Yorku se je udeležilo tudi nekaj kanadskih jezdečih policistov. Na sliki jih vidite, ko jezdi po newyorški ulici.

Kralj—samotar.

Ko so na Grškem zopet oklicali monarhijo so bivši pristaši monarhije veselo upali, da bodo sedaj večkrat povabljeni na dvor. Toda bridko so se uračunali. Kralj Jurij II. je namreč velik samotar, ki opravlja le svoje vladarske dolžnosti, za zabavo pa se ne zmeni. Časnikar Luc Valti v pariškem listu "Paris Midi" lepo opisuje življenje tega samotarja na kraljevem prestolu:

Kralj vstaja ob sedmih zjutraj ter gre takoj za pol ure na sprehod. Če pa je slabo vreme, takrat kralj pol ure telovadi. Ob osmih je že opravil svoj zajtrk ter sedi že v pisarni, kjer prebere vse domače in tuje liste. Ne dopušča pa, da bi mu kdo s svinčnikom zaznamoval, kaj je branja vredno, ker hoče vse sam presoditi. Nato pregleda svojo pošto. Nobeno pismo, katero je naslovljeno na kralja z opombo, da je zasebnega značaja, ne sme biti odprto od kakega tajnika, ker hoče kralj, da se njegovi državljani brez skrbi obračajo nanj v zapornih zadevah. Vsakemu kralj daje odgovor.

Je pa nekaj pisem, na katere kralj nikdar ne odgovarja. Kadar ga namreč atenske dame vabijo h kaki svoji prireditvi, takrat kralj nikdar ne odgovori, niti ne pride zraven. Dvorna pisarna sama opravi to delo ter jako kratko obvesti dotično društvo: "Nj. Vel. kralj ne dela obiskov." Kakor je že ded sedanjega kralja bil navajen, da skoro nikdar ni šel iz kraljeve palače, tako sedaj dela tudi kralj Jurij II. Navadno ves dan tiči v svoji pisarni. Zraven pa se izogiba vsakega srečanja z ženskami. V njegovi palači namreč ni nobene sobarice, kuharice, dvorjanke ali kake druge ženske. Vse ta-

ke posle opravljajo vojaki.

Nobena ženska se ne sme dotakniti kraljevih oblačil ali njegovega perila. Kralj sam vsak večer pregleda svojo zaoblago v omarah. Ravno tako disciplino mora držati kraljevi brat in prestolonaslednik princ Pavel, čeprav je že 30 let star.

Samo ena ženska je našla pristop v kraljevih očeh. To je stara, revmatična, perica, ki kralja in njegovega brata pozna že od rojstva ter je prala njune plenice. Ta ženska staneje v pritličju kraljeve palače. Nekoč se je predrznil kraljevi komornik tej ženi namigniti, da bi morda bilo vendar le boljše, ko bi se preselila kam drugam, pa je slabo naletel, ker ni mogel niti stavka končati. Takole je nahlulila komornika: "Pred njim sem bila tukaj in 16 let se nisem nikamor gnila, ko ga ni bilo tukaj. Njegovi rodovini služim že od Jurija I. Če koga motim, se lahko preseli. Jaz pa sem vajena tukaj stanovati." Poslej so jo pustili pri miru. Ko se je pozneje nekoč nekdo kralju o tem pripovedoval, jo je poklical k sebi, objel zvesto dušo ter jo v šali poprosil za dovoljenje, ali bi smel stanovati z njo pod isto streho.

Zadnje Veliko noč je kralj hotel napraviti nekaj prijaznejšega. Zakaj ne bi svojim državljanom napravil kakega veselja? Dal si je prineseti knjigo, v katero se vpisujejo tisti ljudje, ki bi radi bili enkrat pri njem sprejeti. Med njimi je bilo veliko imen odličnih atenskih dam, ki so prosile za kako avdienco, pa niso bile sprejete. To so bile dame atenske družbe, katere so se že dolgo veselile, da bo s povratkom kralja na dvoru nastopilo dvorsko življenje. Pa so se zmotile, ker

jih nihče ni nikdar povabil na kak dvorni ples. O Veliki noči tedaj se je kralj spomnil tudi teh. Še tisti dan je dal razposlati več sto vabil na sprejem v dvoru. Niti ene ni manjkalo.

Toda takoj so doživele prvo razočaranje. Bila je skupna avdienca. Vse obiskovalke so se v dvojni vrsti morale postaviti po prestolni dvorani kakor vojaki. Natančno ob napovedanem času je prišel v dvorano kralj, ki je vojaškega koraka in resnega obraza stopal, v roki držoč vojaško pokrivalo. Ne da bi spregovoril besedico je vsaki dami molče podal roko, se priklonil ter nato stopal naprej, dokler ni vseh obšel. Tako je kralj, ki je vsem podal roko, še enkrat vojaško pozdravil vse skupaj, se kratko in vljudno vsem skupaj zahvalil za zanimanje ter odšel. Avdienca je bila končana. Trajala je natanko 7 minut.

VSA ČAST VOJNIM KONJEM

V Nemčiji si patriotizem izmislil marsikaj. Tako je nastalo v zadnjem času novo gibanje, ki si je nadelo kot smoter počastitev konj, ki so se udeležili svetovne vojne. Tako so imeli neko tako svečanost pred nekoliko dnevi v Berlinu. Junake dneva je igralo 12 starih konj, proslave pa so se udeležili zastopniki vojske, policije, napadalnih in zaščitnih oddelkov, državne zveze bojnikov ter cela vrsta odličnih osebosti, ki so prevzeli "botrstvo" nad poedinimi konji, to se pravi, da so se obvezali skrbeti za te konje do njihove smrti. Najprvo je bilo nekoliko govoranc, potem so zatrobili trobentači nakar so konjem pripeli častne plakete. Med svečanostjo so zbori šolskih otrok peli pesem o dobrem tovarišu. Enega izmed počastjenih konj so spoznali za vojnega udeleženca po določeni lastnosti; za šunje in ropote je v splošnem neobčutljiv, samo če poči puška ali če zareglja celo strojnica, jo — pobriše, kar ga nosijo stare noge. Za odlikovanega konja to sicer ni posebno častno.



SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debele tiskani, se vrše v domovino izleti pod vožstvom izkušnega spremljevalca.

- 2. decembra: Queen Mary v Cherbourg, Manhattan v Havre
- 3. decembra: Champlain v Havre
- 4. decembra: Europa v Bremen
- 5. decembra: Vulcania v Trst
- 9. decembra: Normandie v Havre, Berengaria v Cherbourg
- 12. decembra: Rex v Genoa
- 15. decembra: Bremen v Bremen, Washington v Havre
- 16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 26. decembra: Normandie v Havre
- 5. januarja: Champlain v Havre, Berengaria v Cherbourg, Europa v Bremen, Manhattan v Havre

- 9. januarja: Saturnia v Trieste, Lafayette v Havre
- 13. januarja: Washington v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 15. januarja: Bremen v Bremen
- 16. januarja: Rex v Genoa, Paris v Havre
- 20. januarja: Berengaria v Cherbourg
- 23. januarja: Europa v Bremen
- 27. januarja: Conte di Savoia v Genoa, Champlain v Havre
- 2. februarja: Bremen v Bremen, Berengaria v Cherbourg
- 3. februarja: Paris v Havre, Rex v Genoa
- 9. februarja: Europa v Bremen
- 10. februarja: Queen Mary v Cherbourg, Washington v Havre
- 13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
- 19. februarja: Bremen v Bremen
- 20. februarja: Ile de France v Havre, Saturnia v Trst
- 24. februarja: Manhattan v Havre, Queen Mary v Cherbourg
- 26. februarja: Europa v Bremen
- 27. februarja: Paris v Havre, Rex v Genoa

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
- FLORIDA: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffitz, Walsenburg, M. J. Bavuk
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevil, J. Lukanich, Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, in Illinois)
- Joliet, Mary Bambich, La Salle, J. Spellich, Mascoutah, Frank Augustia, North Chicago, Joe Zelene
- KANSAS: Girard in okolica, Joseph Močuk
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, Frank Stolar
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze, Ely, Jos. J. Peshel, Eveleth, Louis Gouze, Gilbert, Louis Vesel, Hibbing, John Povše, Virginia, Frank Hrvatich
- MONTANA: Roundup, M. M. Paulian, Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Karl Strinsha, Little Falls, Frank Masto

- OHIO: Barberton, Frank Troha, Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Girard, Anton Nagode, Lorain, Louis Balant, John Krmaš, Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec, Conemaugh, J. Brezovec, Coverdale in okolica, M. Rupnik, Export, Louis Supančič, Farrell, Jerry Okorn, Forest City, Math Kamin, Greensburg, Frank Novak, Johnstown, John Polants, Krayn, Ant. Tauzelj, Luzerne, Frank Balloch, Midway, John Zust, Pittsburgh, J. Pogačar, Philip Progar
- STEELTON, A. Hren, Turtle Creek, Fr. Schiffrer, West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Švak, Sheboygan, Joseph Kakeč
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar, Diamondville, Joe Rollich

Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katero je prejel. Zastopnike tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

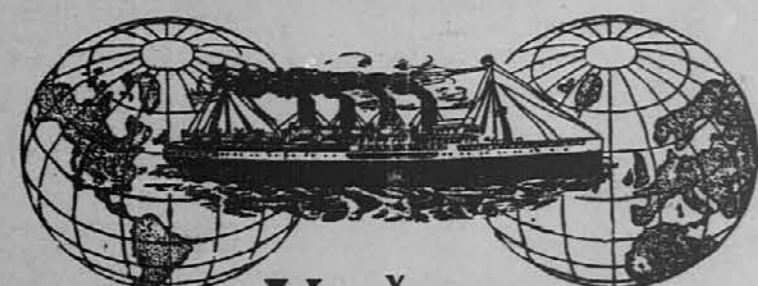
ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

- DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena 30
- GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena 25
- LUMOREŠKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena 30
- Trda vez. Cena 1.—
- 12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena 25
- PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena 50
- POL LITRA VIPAVCA. spisal Felgel. 130 str. 50
- PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena 25
- SANJSKA KNJIGA 50
- SANJSKA KNJIGA 30
- SLOVENSKI ŠALJIVEC. 90 strani. Cena 40
- SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena 50
- TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena 70
- TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena 30
- TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šaligro "Vse naše"). 189 strani. Cena 50
- VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA 150
- VESELE POVESTI. 79 strani. Cena 35
- ZENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena 45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.



Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse naše dolgotrajne skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zapno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške. Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y.